

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA ARCHITEKTURY

Katedra architektury

Akademický rok 2003/04

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

pro:

Milenu Kubiszovou

obor:

architektura

Vedoucí katedry Vám ve smyslu zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb. určuje tuto diplomovou práci:

Název tématu:

Informační centrum Přírodovědecké fakulty MU v Brně

Zásady pro vypracování:

Místo:

Předmětem řešení je pozemek Masarykovy univerzity v Brně, Kotlářské ulici 2.

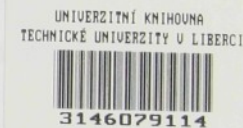
Komentář:

Na řešení dostavby Informačního centra Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně je v současnosti vypsaná architektonická soutěž. Soutěžní podmínky jsou pro účel diplomové práce chápány jako směrné, v odůvodněném případě s možností modifikace.

Cílem projektu je vybudování moderní budovy Informačního centra Přírodovědecké fakulty řešící nejen poskytování stávajících typů knihovnických a informačních služeb Ústřední knihovny Přírodovědecké fakulty. Její stavební provedení by mělo umožnit provozování služeb v horizontu dalších padesáti let i při změnách technologií či požadavků studijních programů. Očekáváno je nepřetržitě provozované zařízení převážně samoobslužného typu, umožňující volný a okamžitý přístup k fondům, uspořádaných podle oborů. Předpokládá se i role knihovny jako místa setkávání a relaxace. Nová budova by měla umožnit knihovně, aby kromě své tradiční role získávání, zpracovávání, ukládání a zpřístupňování především maximalizovala místa pro samostudium a denní poskytování služeb různých typů, včetně elektronických.

VG/04 A

KAR
A2 21a

INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
DIPLOMOVÁ PRÁCE BATA, 0304
MILENA KUBISZOVÁ
VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracoval(a) samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím diplomové práce a konzultantem.

Datum 5. 1. 2004

Podpis

Podklady:

Výkresové a textové podklady ze zadání soutěže

Požadované výkony:

- A - Seznam příloh
- B - Rozbor místa a úkolu

Poznámka:

Předpokládán je esej s obrazovým doprovodem, dokládající autorovo vnímání a interpretaci daného místa a úkolu.

- C - Návrh (povinný minimální rozsah)

urbanistické řešení

doporučená měřítka

C.1 - situace širších vztahů	M 1:500
C.2 - situace řešeného území	M 1:200
C.3 - půdorysy	M 1:100
C.4 - řezy	M 1:100
C.5 - pohledy	M 1:100
C.6 - vnější a vnitřní perspektivy	
C.7 - model řešeného území	M 1:200
C.8 - architektonický detail (vybraná část)	M 1:10
C.9 - schéma použitých materiálů a barevná koncepce	

- D - Průvodní zpráva a technická zpráva
- E - Sada zmenšených výkresů pro oponenta ve formátu A3
Elektronická podoba všech částí diplomní práce

Vedoucí diplomové práce:

Prof.ing.arch.akad.arch. Jiří Suchomel

Zadání diplomové práce:

29. 9. 2003

Termín odevzdání diplomové práce:

5.1. 2004

vedoucí katedry

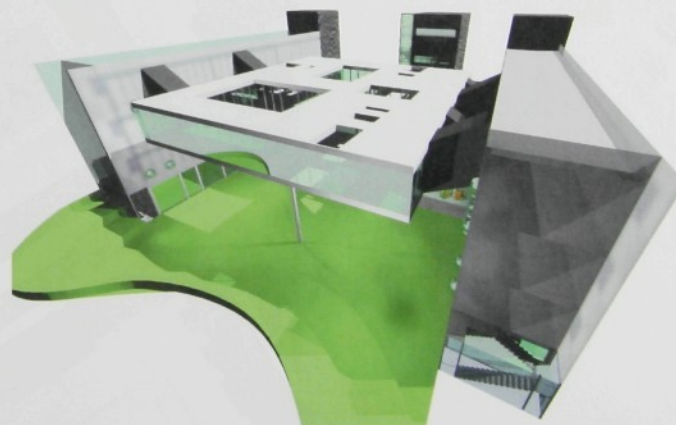
děkan

V Liberci dne 29.9. 2003

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146079114

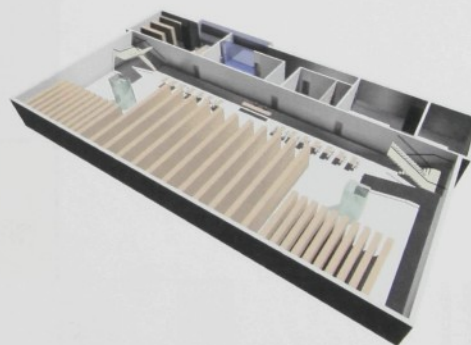
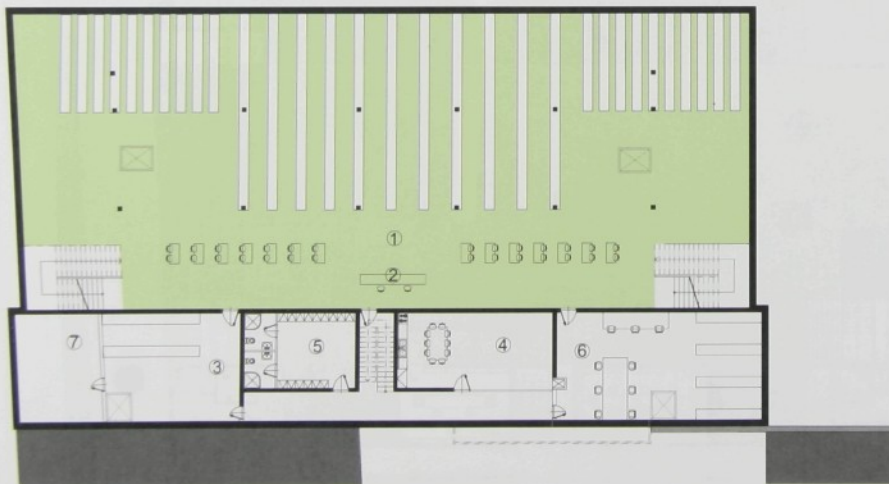
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE KATKA DŠTÁ
MILENA KUBISZOVÁ
VEDOUcí DIPLOMÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

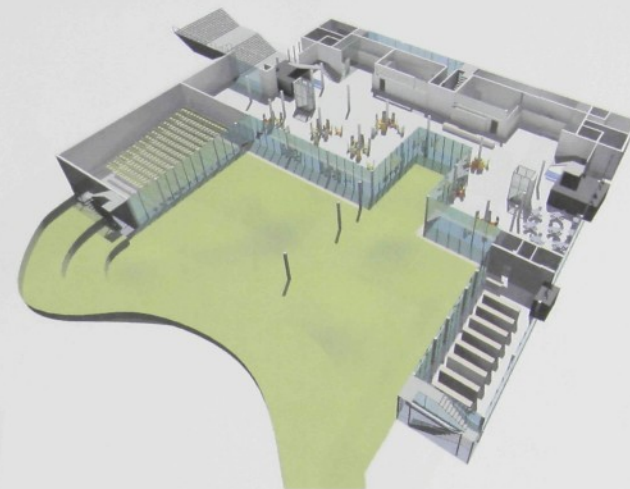
1 SITUACE 1:500
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE: FÁTUŠ 03/04
MILENA KUBISZOVÁ
VEDOUcí DIPLOM. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. LAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

1	ARCHIV / DEPOSITNÍ SKLAD
2	OBSLUHA ARCHIVU
3	SKLAD
4	ŽÁZEMÍ ZAMĚSTNANCŮ
5	ŠATNY ZAMĚSTNANCŮ
6	KANCELÁŘ ZPRACOVÁNÍ KNIH
7	ITZB

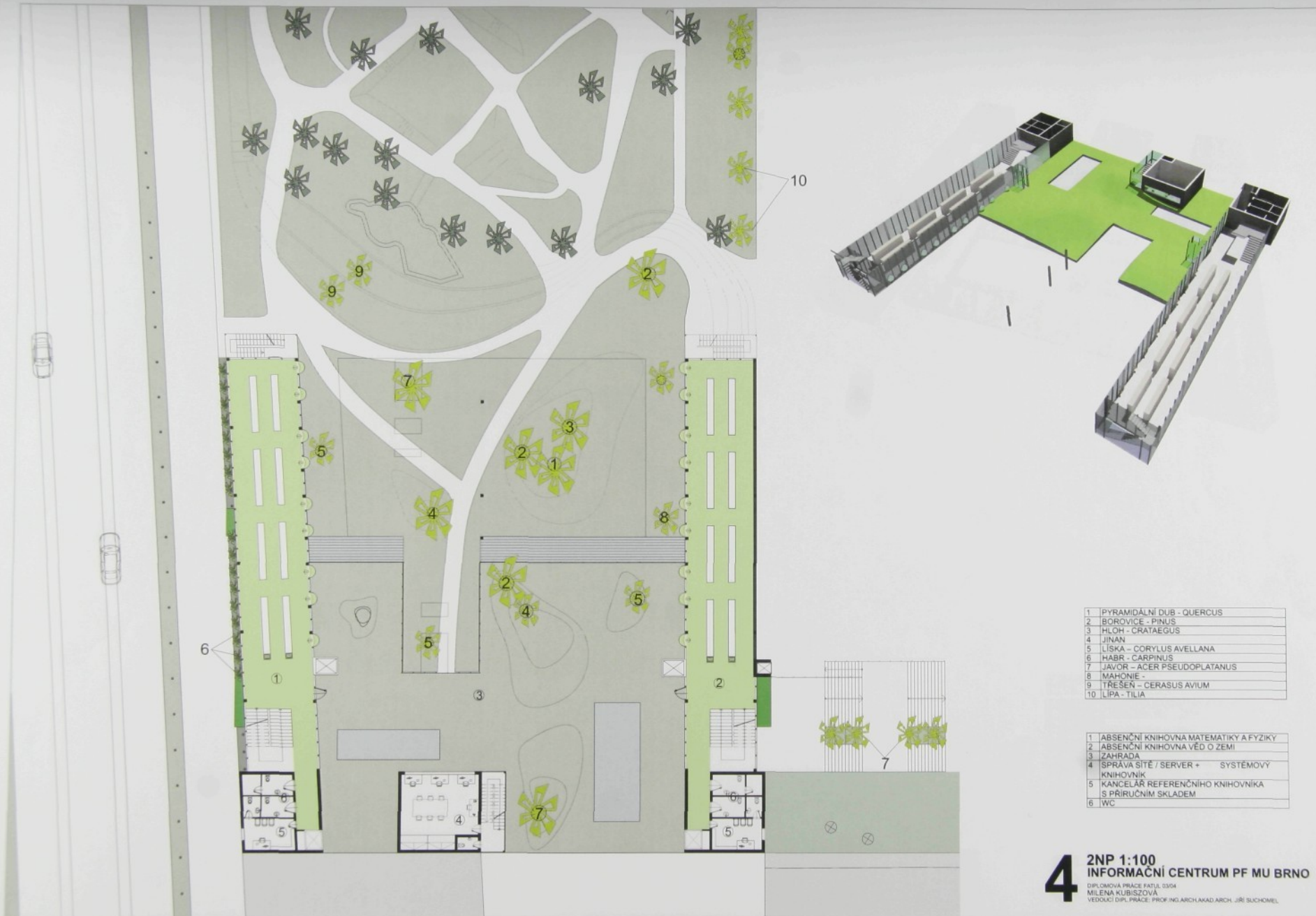
2 1PP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
 DIPLOMOVÁ PRÁCE FATA 13/04
 MILENA KUBISOVÁ
 VEDOUcí DIP. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

1	VSTUP
2	HALA
3	AULA
4	PRODEJNA SKRIPT
5	KAVARNA
6	TERASA
7	INFO PULT + VRACENÍ KNIH
8	KANCELAR TRÍDĚNÍ VRACENÝCH KNIH
9	KANCELAR ZPRACOVÁNÍ KNIH
10	ŠATNY
11	SLUŽEBNÍ VSTUP
12	WC
13	TECHNICKÉ ZÁZEMÍ
14	TRAFOSTANICE

3 1NP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE PATUL 03/04
MILENA KUBISZOVÁ
VEDOUcí DIPLOMÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

1	PYRAMIDÁLNÍ DUB - QUERCUS
2	BOROVICE - PINUS
3	HLOH - CRATAEGUS
4	JINAN
5	LISKA - CORYLUS AVELLANA
6	HABR - CARPINUS
7	JAVOR - ACER PSEUDOPLATANUS
8	MAHONIE
9	TŘEŠEN - CERCASUS AVIUM
10	LIPA - TILIA

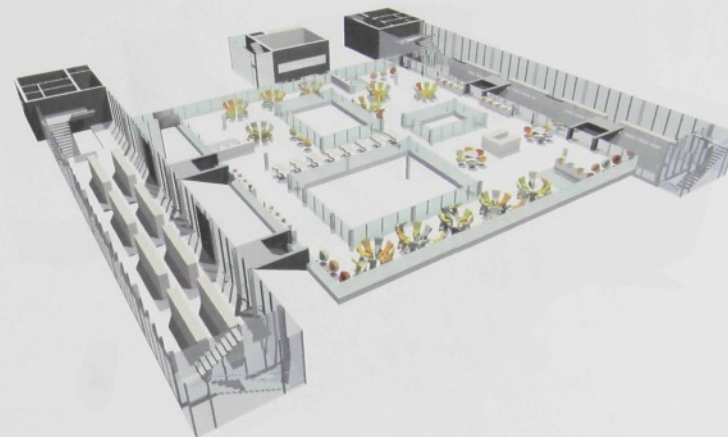
1	ABSENČNÍ KNIHOVNA MATEMATIKY A FYZIKY
2	ABSENČNÍ KNIHOVNA VĚD O ZEMI
3	ZÁHRADA
4	SPRÁVA SÍTĚ / SERVER + SYSTÉMOVÝ KNIHOVNIK
5	KANCELÁŘ REFERENČNÍHO KNIHOVNIKA S PŘÍRUČNÍM SKLADEM
6	WC

4 2NP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
 DIPLOMOVÁ PRÁCE: FATIJA USOBA
 MILENA KUBISZOVA
 VEDOUCI DIPL. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

1	KANCELÁŘ ŘEDITELE IC
2	TZB
3	PREZENTČNÍ KNIHOVNA MATEMATIKY A FYZIKY
4	PREZENTČNÍ KNIHOVNA VĚD O ZEMI
5	STUDOVA
6	MEZIKNIHOVNÍ VÝPUJČNÍ SLUŽBA
7	ADMINISTRATIVA
8	KANCELÁŘ REFERENČNÍHO KNIHOVNÍKA
9	S PŘÍRUČNÍM SKLADEM
10	WC

5 3NP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
DIPLOMOVÁ PRÁCE PATIL 13104
MILENA KUBISOVÁ
VEDOUcí DIP. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

1	PREZENČNÍ KNIHOVNA MATEMATIKY A FYZIKY
2	PREZENČNÍ KNIHOVNA VĚD O ZEMI
3	STUĐOVNA
4	ZASEDACÍ MÍSTNOST
5	KANCELÁŘ REFERENČNÍHO KNIHOVNIKA S PŘÍRUČNÍM SKLADEM
6	WC

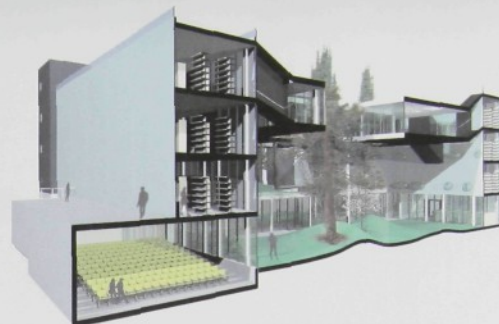
6 4NP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE PATRÁ 1304
MILENA KUBISOVÁ
VEDOUcí DIP. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

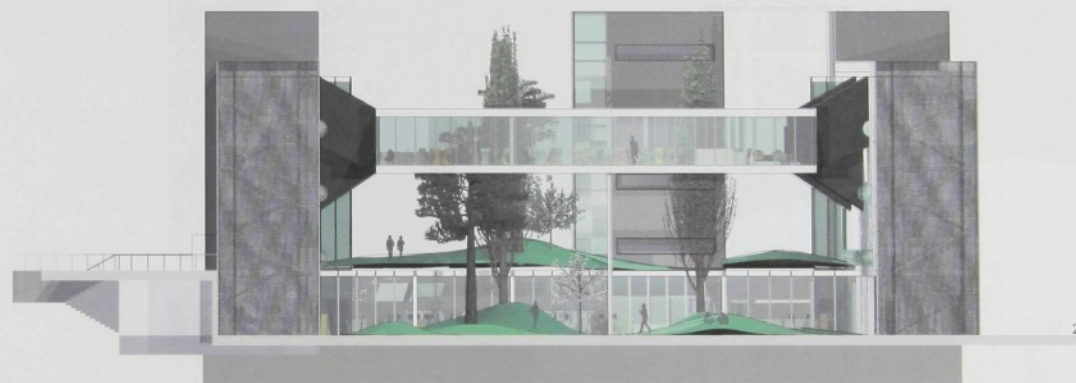

1	KANCELÁŘ ŘEDITELE IC
2	TZB

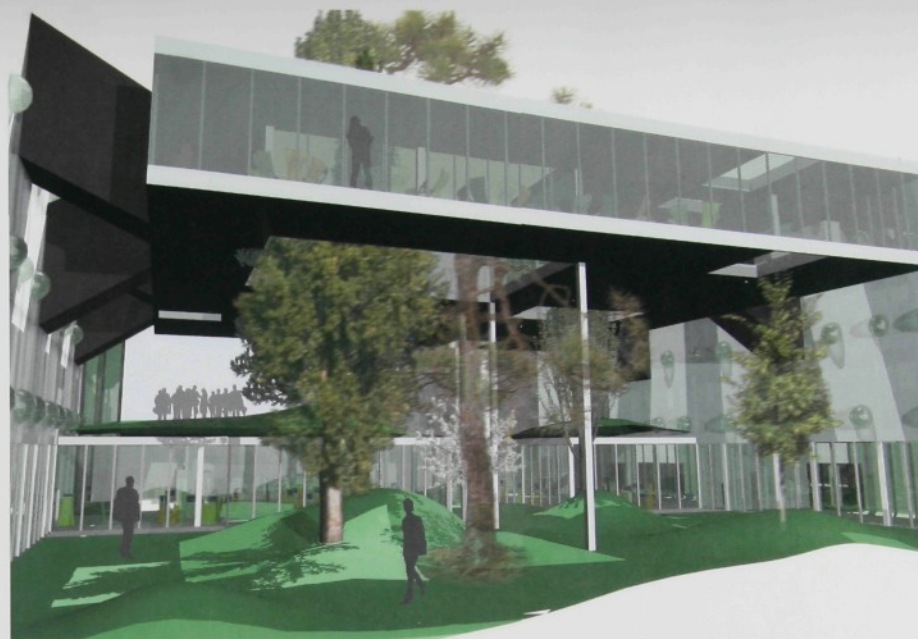
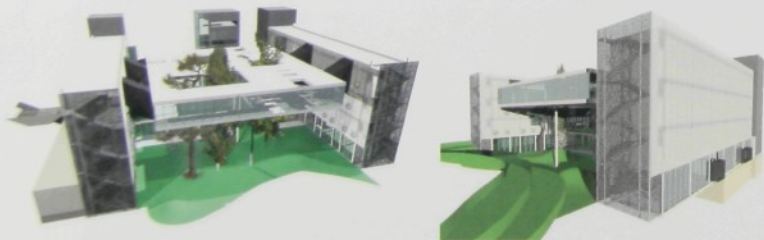
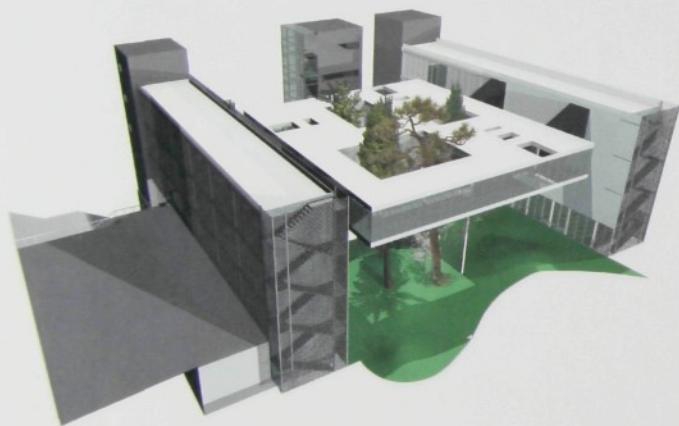
7 5NP 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
 DIPLOMOVÁ PRÁCE KATKA ČERNÁ
 MILENA KUBISOVÁ
 VEDOUCÍ DIPLOM. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAĐ. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

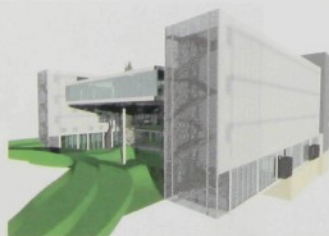
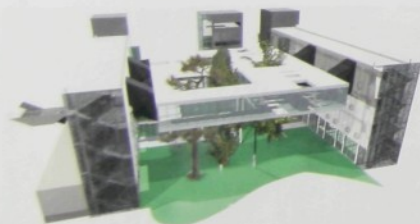

8 ŘEZY 1:100
 INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
 DIPLOMOVÁ PRÁCE FAKULTY 0304
 MILENA KUBISZOVÁ
 VEDOUcí DIPLOMOVÉ PRÁCE: PROF. ING. ARCH. JAR. SUCHOMEL

9 POHLEDY 1:100
INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO
DIPLOMOVÁ PRÁCE FAKULTY 03/04
MILENA KUBISZOVA
VEDOUcí DIP. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIRÍ SUCHOMEL

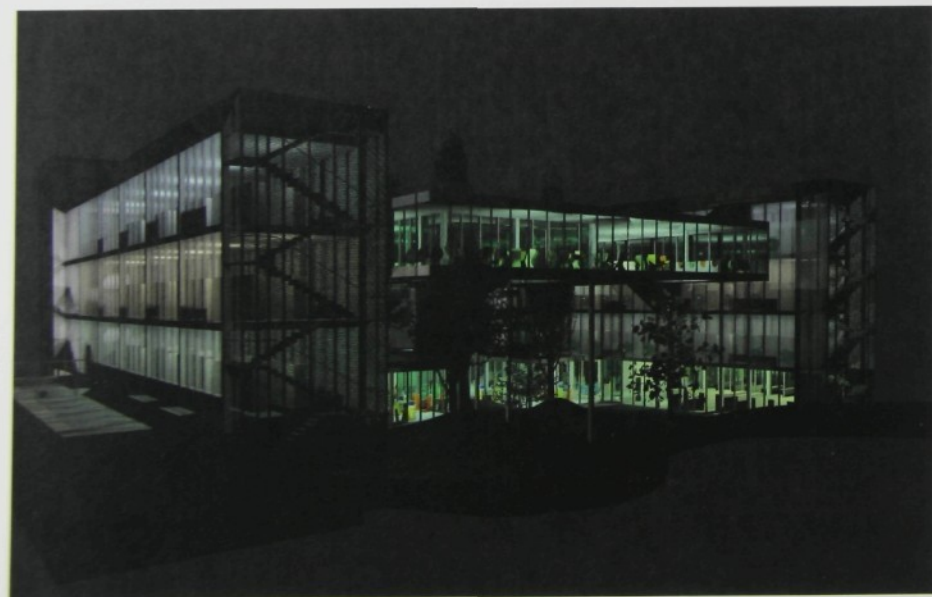

ZPRÁVA INFORMAČNÍ CENTRUM PF MU BRNO

DIPLOMOVÁ PRÁCE FATUL 03/04

MILENA KUBISZOVÁ

VEDOUcí DIPL. PRÁCE: PROF. ING. ARCH. AKAD. ARCH. JIŘÍ SUCHOMEL

KONZULTANTI: ING. ARCH. MONIKA MITÁŠOVÁ

DOC. PhDr. PETR REZEK

ING. JAN SUCHÁNEK

ING. VÁCLAV VODA

Situace

Areál PřF se nachází v blízkosti centra města Brna. Byl vybudován v letech 1890-1900 a dostavěn dalšími objekty v letech 1937 a 1980. Většina budov je památkově chráněna v rozsahu fasád a hmotově prostorové koncepce. Součástí areálu je i historická botanická zahrada se skleníky. Tento historicky ucelený areál má v jižní části nedotvořené omezené území se stavbami novodobými neodpovídajícími charakteru areálu městské univerzity. Je zde situován objekt s aulou a malou ústřední knihovnou z let 1979-80, dále pak drobné objekty technického vybavení a odpadového hospodářství. Vymístěním těchto vznikne prostor pro stavbu IC.

Areál zabírá blok uzavřený ulicemi Veveří, Sokolská, Kounicova a Kotlářská. Budovy jsou solitérní na rozdíl od okolních obytných domů v tradičním blokovém schématu. Botanická zahrada těsně sousedí s pozemkem k zastavění. Zároveň navržená budova navazuje na boční štítovou stěnu Střední průmyslové školy strojní s fasádou do ulice Veveří. Ulice Veveří je rušnou dopravní komunikací s automobilovou i tramvajovou dopravou. Vstup do areálu je umístěn na ulici Kotlářské, botanická zahrada má vedlejší vstup z ulice Veveří. Areál je vystavěn na náspu, který vyrovnává výškové klesání ulice Veveří. Terénní val vytváří v řezu na parcele výškový rozdíl 4m mezi úrovní ulice Veveří a vnitřní hranou parcely.

Soutěž

Zadání původně architektonické soutěže znělo výstavba moderní budovy IC, která poskytuje informační a knihovnické služby a umožní provozování služeb v horizontu dalších 50let. IC provozované ÚK je komplexním organizmem, zajišťujícím úplným způsobem roli informačního zázemí pro potřeby studia, vědy a výzkumu akademické obce a přidružených pracovišť PřF. Vizi vyjadřuje výraz – nonstop zařízení převážně samoobslužného typu s volným přímým přístupem k fondům uspořádaným podle oborů. Zároveň má být knihovna místem setkávání a relaxace. V rámci stavby IC by se řešením nástupního prostoru z přístupových komunikací v areálu do objektu měl vytvořit prostor subnáměstí.

Koncepce řešení

Prvním bodem konceptu bylo vytvořit z tohoto poměrně rušného místa chráněný klidový vnitřní prostor, odvrácený od okolního prostředí do sebe. Proto vznikly souběžné hmoty dvou hranolů – barier do ulice Veveří z jedné strany a do kampusu univerzity ze strany druhé. Odizolovaný prostor mezi nimi zůstává otevřený do přilehlé botanické zahrady. Druhým bodem byla snaha o těsné propojení této zahrady s budovou knihovny. Hned na začátku vznikla představa, že se veškerý veřejný provoz knihovny odehraje „v zahradě“. Dvě krajní bariery představují jakési zásobníky na literaturu – regály a zahrada volně dorostla mezi ně. Cílem bylo vytvořit příjemné, klidné prostředí v zeleni nejen pro čtenáře. Člověk se měl dostat do co nejbližšího kontaktu se zahradou, najít si v ní vlastní místo – číst si v korunách stromů. Pro dosažení tohoto záměru vznikla ve výšce dorostlé zahrady hmota zavěšené desky – čítárny. Tato visící deska je nastavená zahradě, aby ji pohltila. Má venkovní vnitřnostory, aby mohly stromy prorůst skrz ní.

Hmota

Hmotově je IC navrženo do dvou ležatých hranolů o rozměrech 6x42x16m. První z nich souběžný s ulicí Veveří (O 01) má výšku odpovídající římse sousedního domu SSPŠ. Nové IC navazuje na tento dům věží o rozměrech 7x7x20m s pěti nadzemními podlažími. Výška věže odpovídá výšce boční štitové zdi. Druhý z hranolů (O 02) je vzdálen od prvního 34m a navazuje na osový systém zástavby areálu a tím se s O 01 mírně rozbíhají. Objemově si odpovídají a druhá věž svou rohovou hranou navazuje na dům náležící SSPŠ. Odstup objektu O02 od sousední budovy (katedra organické chemie) je 13m. Objekty O01 a O02 spojuje v přízemí objekt vstupní haly (O 03) o výšce 4m. Z ní vyrůstá třetí věž (O 04) lícující se zadní fasádou budovy SSPŠ. Mezi O 01 a O 02 je ve výšce 10m zavěšen objekt (O 05) – čítárna o výšce 4m. Tato deska opět propojuje krajní objekty v úrovni 3NP a 4NP. Celá budova IC je svým 1NP umístěna na úroveň ulice Veveří. Proto se v O 02 dostává 1NP pod úroveň terénu. K němu je navrženo široké přístupové schodiště, které je součástí požadovaného subnáměstí.

Provoz

Provozně je IC rozdělena na dvě části. Knihovnu Fakulty matematiky a fyziky umístěnou v bloku při ulici Veveří a knihovnu Fakulty věd o zemi, umístěnou v bloku rovnoběžném s katedrou organické chemie. Obě tyto knihovny fungují nezávisle na sobě mají společné provozní zázemí, vstupní halu a zavěšenou čítárnu. IC má tři veřejné vstupy z ulice Veveří, protilehle z kampusu univerzity a ze zahrady. Po průchodu checkpointem se vstupuje do haly – u prostřed je umístěn hlavní pult s informační službou, službou vracení knih a ostrahou. Po stranách pultu jsou prostory šaten se šatními skříňkami. Hala je otevřená do zahrady a pojednána jako otevřený nečleněný prostor – počítačové centrum. Součástí tohoto prostoru je kavárna, která odděluje tento prostor od ulice. Na protilehlé straně jsou umístěny vstupy do auly, která je ze strany otevřená do zahrady. Čtvrtý vstup je služební a zásobovací, vede z vnitřního dvora průmyslové školy. Přes chodbu se vstupuje do kanceláří zpracování a třídění knih. Zároveň je chodbou umožněn přístup ke služebním výtahům pro rozvoz vrácených knih zpět do regálů. Menší vstup z ulice Veveří vede do prodejny skript. Z úrovně haly se schodišti nebo výtahy vstupuje do jednotlivých knihoven. V úrovni 2NP jsou absenční knihovny. V tomto podlaží existují dlouhé prostory objektů 01 a 02 s podélnými regály a sezením v buňkách při fasádě orientovanými do zahrady. Zde se předpokládá, že si čtenáři přicházejí pro knihy, které odnášejí sebou a většinou nestudují přímo na místě, proto je zde minimální počet sezení, spíše pro zběžné prolistování. Z tohoto patra vede vstup na střechu vstupní haly, kde pokračuje zahrada. Návštěvníci si mohou číst v zahradě, protože tato úroveň není komunikačně propojena s nižší zahradou.

Ve 3NP je umístěna presenční knihovna. Systém se opakuje, ale přibývá prostor zavěšené desky - čítárny v úrovni mezi 3NP a 4NP. Vystupuje se do ní dvěma můstky na každé straně nebo dvěma výtahy. Čítárna je jeden velký prostor 28x28m rozdělený vnitřními atrií do menších, ale stále otevřených prostorů. Zařízení čítárny není pevné, mobilní nábytek umožňuje, aby si každý čtenář mohl zvolit vlastní polohu a místo k sezení. Ve 4NP je systém stejný jen do prostoru čítárny se můstky sestupuje. Z úrovně 1NP je možno sestoupit do úrovně 1PP, kde je umístěn archiv. Jsou zde umístěny klasické i zasouvací regály, proto je pro provoz archivu nutná obsluha. Zde je také umístěno zázemí pro zaměstnance – šatny a kuchyňka. Kancelář s přístroji pro manuální zpracování knih je propojena příručním výtahem s kanceláří v 1NP. Na opačné straně je umístěn sklad a místnost pro tzb. Celá střední věž je jakousi řídicí věží, administrativním centrem, obsahuje jednotlivé kanceláře: server se správou sítě ve 2.NP, meziknihovní výpůjční službu ve 3.NP, zasedací místnost ve 4.NP, administrativu a kancelář ředitele v 5NP.

Konstrukce

Nosnou konstrukci bočních budov tvoří ocelový patrový rámový systém se sloupy po obvodě budovy s roztečí 6m. Stropy jsou betonovány na širokých ohýbaných ocelových profilech vynášených stropnicemi do rámu. Střechu a podlahu čítárny, umístěné mezi obvodovými bloky nesou čtyři tuhé rámové Vierendeelovy nosníky, pruté přes zalomená přístupová schodiště z jednotlivých pater mezi vnitřními průčelími bočních budov. Tyto nosníky jsou uprostřed rozpětí podpírány čtyřmi sloupy založenými v terénu. Na nosníky je posazen ocelový rošt v čelní a zadní straně s konzolou. Prostorová tuhost čítárny je zajištěna tuhou stropní konstrukcí. Atria jsou vložena do nosného systému tak, že se sloupy propisují v jejich stěnách a rozích. Celková délka v příčném směru činí 34m, není tedy třeba dilatovat.

Překlenutí auly je ocelovým průvlakem se stropní konstrukcí v úrovni spodní pažnice.

Materiály

Fasáda O01 a O02 je z izolačního trojskla. V parteru je použito čiré sklo, v patrech matně mléčné. Věže jsou plně hmoty opláštěné ocelovou mřížovinou (tahokov). Fasáda bloku do ulice Veveří je uskočená o metr dozadu, věž lícuje s vedlejším domem. V metrovém pásu jsou nasázeny habry, které tvoří živou zelenou fasádu. Na fasádě jsou připevněna vodící lana, na která se stromy uvazují, aby se plošně rozrůstaly. Od zdi a v parteru jsou stříhané – zůstávají holé kmeny. Na fasádách otočených do vnitřní zahrady jsou rozmístěna půlkulová „okna“ z průhledného plexiskla (polykarbonát – lexan). Povrch stropní desky čítárny je ze stříkaného polyuretanu. Podlahy v interiérech jsou z bezesparé lité syntetické podlahoviny na bázi pryskyřic s hladkým lesklým povrchem, jemně probarvované. Prvky interiéru (schodiště) jsou kombinací kovu a skla.

Interiér

Interiéry vstupní haly a čítárny jsou otevřeny do zahrady a zahrada má pronikat dovnitř. V hale s počítačovým centrem jsou navrženy mobilní buňky s pc jednotkami, uspořádané do shluků kolem sloupů nosného systému. Ty jsou umístěny v pojízdných kukaních tak, aby se každý mohl se svým „pracovištěm“ volně pohybovat v otevřeném prostoru, najít si vlastní místo nebo vytvářet vlastní shluky. Rozlehlý otevřený prostor čítárny je členěn prorůstající zelení. Pro tento prostor je navrženo pojízdné polohovatelné křesílko se sklopným příručním stolečkem – opět jako mobilní pracovní místo. Kromě atrií jsou zde zasklené otvory v podlaze i ve stropě s výhledem pod desku na koruny stromů. Interiéry knihovny mají být neutrální, aby daly co nejvíce vyniknout pronikající zeleni. Jen čalounění mobilního nábytku je pestře různobarevné. Ve vnitřních fasádách knihovnických bloků jsou rozmístěny půlkulová okna, která slouží jako krátkodobá studijní místa. Ve vypouklé je umístěn stůl se sedátkem a je tak vytvořeno několik drobných čítáren v zahradě. Porostlá fasáda při ulici Veveří má v interiéru tvořit jakousi stínohru.

Zahrada

Neoddělitelnou součástí projektu je zahrada, která se s domem prolíná. Zahrada knihovny navazuje na botanickou zahradu půdorysnou vlnou, která tvoří systém teras, vyrovnávajících terénní rozdíly mezi úrovní ulice Veveří a vnitřní hranou parcely. Tyto metr vysoké terasy mají propojovat obě zahrady, ale zároveň tvořit pomyslnou hranici mezi jejich funkcemi. Jsou otočeny čelem ke knihovně, mohou sloužit jako místo k sezení v zahradě. Úroveň zahrady knihovny odpovídá úrovni ulice a z ní je vytvořen nový vstup do areálu skrz zahradu. Terén zahrady je modelován 1-2m vysokými homolemi - boulemi, ve kterých jsou zasazeny stromy. Půdorysně jsou rozmístěny pod atria čítárny.

Protože budou atria prorostlá stromy, bude spodní zahrada jen málo osluněna. Prostor pod deskou je však dost vysoký na to, aby rozptýlené světlo stačilo pro růst rostlin, ale musí být zvoleny stínomylné druhy jako lísky, tisy, mahonie... Do atrii jsou umístěny borovice, pyramidální duby, hlohy a jinany, odpovídající průměrem a tvarem koruny velikostem atrii.

Kapacitní údaje

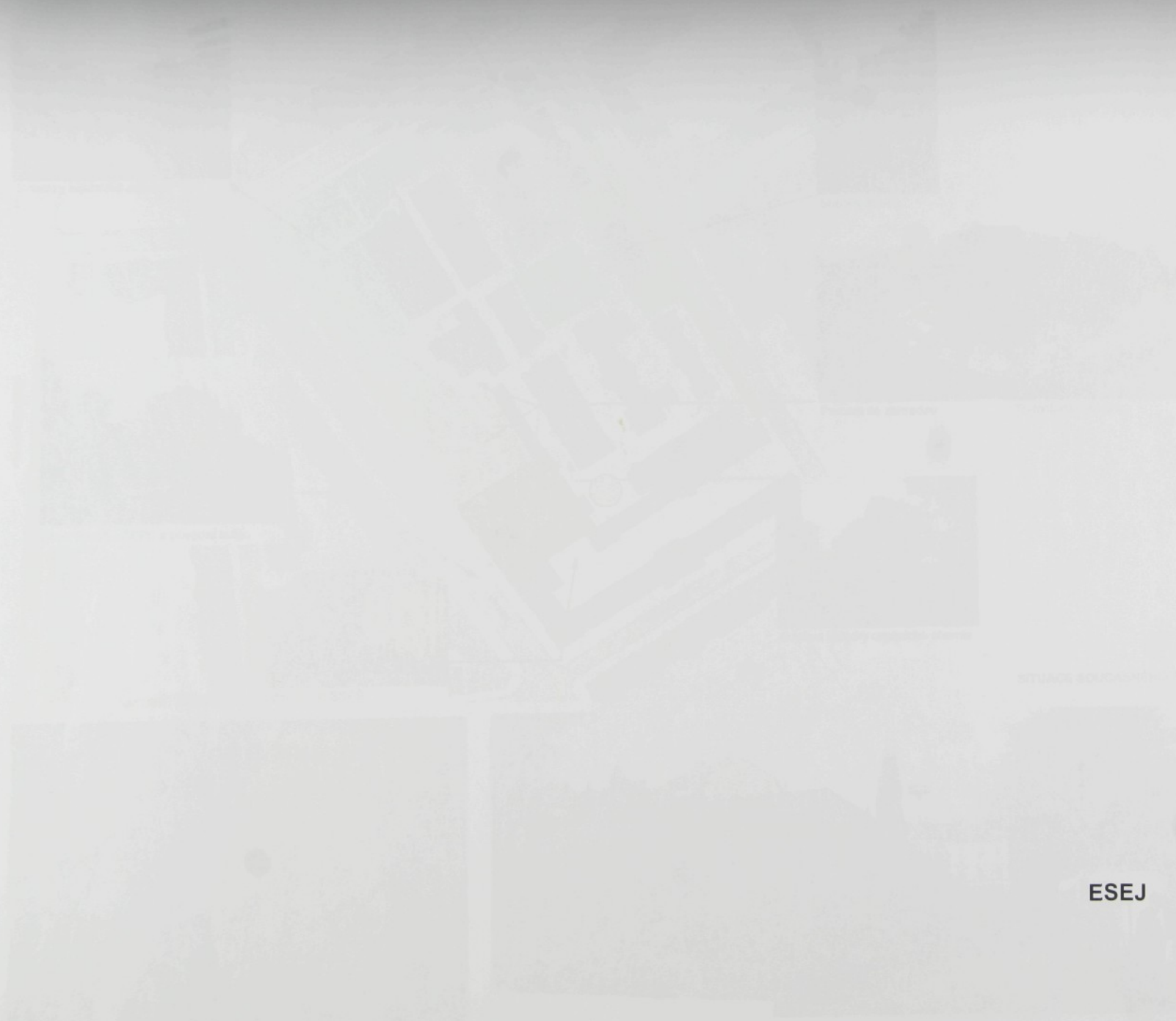
Kapacita veřejných prostor

Archiv 1PP	760m ²	30 míst
Počítačová hala 1NP	620m ²	85 pc
Aula 1NP	210m ²	200 míst
Kavárna 1NP	60m ²	35 míst
Prodejna skript 1NP	95m ²	
Patro jednotlivých knihoven 2-4NP	185m ²	7-8 míst
Čítárna 3-4NP	565m ²	180 míst
Střešní zahrada 2NP	682m ²	
Vnitřní zahrada 1NP	610m ²	
Terasa 1NP	60m ²	

Kapacita služebních prostor

Kancelář zpracování knih 1NP	40m ²	
Kancelář zpracování knih 1PP	80m ²	
Kancelář třídění knih 1NP	36m ²	
Šatny zaměstnanců 1PP	36m ²	
Zázemí s kuchyňkou 1PP	40m ²	
TZB 1PP	40m ²	
Sklad 1PP	50m ²	
Kancelář věže 2-5NP	45m ²	

ISS. CONCEPT-VYVOJ
A. HODKINOVSKÝ BRNO
MILENA KUBISTOVÁ
BRNO

ESEJ -- KONCEPT - VÝVOJ

INFORMAČNÍ CENTRUM BRNO

MILENA KUBISZOVÁ

DIPLOMOVÁ PRÁCE FATUL 03/04

Skleníky botanické zahrady

Budovy areálu

Parcela se zahradou

Trafostanice a dílny

Budova katedry organické chemie

Ulice Veveří - SSPŠ a původní aulu

Vnitřní objekt SSPŠ

Takto vypadá blok s areálem Přírodovědecké fakulty. Na parcele vedle Střední strojní průmyslové školy stojí dnes aula. Ve svém projektu jsem ji zrušila i s řadou přizemních budov trafostanice a dílen, které už na pozemek nezasahovaly. Budovy areálu mají výšky 2 až 3 podlaží. Budova SSPŠ a katedry chemie jsou v areálu nejvyšší.

Ulice Veveří i Kounicova jsou velmi frekventované, po Veveří jezdí tramvaje a mají zastávku před botanickou zahradou. Zde je taky vedlejší vstup do botanické. Ta je oplocená a nefunguje jako otevřený veřejný zelený prostor.

Ulice Veveří klesá směrem k SSPŠ o 4m a celý areál je postaven na terénním náspu. Ulice u katedry chemie je tak o 4m výše než ulice Veveří.

Kolečko značí místo nového subnáměstí - shromažďovací místo před vstupem do knihovny.

Budovy SSPŠ zůstávají na úrovni Veveří a jsou od areálu odděleny zdí.

SITUACE SOUČASNÉHO STAVU

Ulice Veveří zespoda od SSPŠ

Současná aula a její hlavní vstup

Hned od začátku byla pro mě nejdůležitější přítomnost zahrady a její těsná blízkost. Je hustě zazeleněna vzrostlými i vzácnými stromy. Tvoří krásnou oázu zejména pro studenty univerzity, protože díky oplocení je přístup veřejnosti sice možný, ale komplikovaný (přes vrátnici areálu boční vstup nefunguje). Zahrada má kopcovitý terén a spleť cestiček. I když je toto prostředí velmi příjemné, stále mě na tomto místě rušil provoz ulice Veveří. Zahrada nedokáže v takové blízkosti hluk ulice odfiltrovat a tak je i uvnitř zahrady stále přítomna. To mi vadilo, protože tak člověk nemůže zapomenout na všechno kolem. Mým cílem se stalo takové místo vytvořit. Místo, které je absolutně odtržené od toho co se děje kolem, ukrytý svět klidu - ideální pro čtení. Postavila jsem proto na hranice pozemku dvě bariery - do Veveří a do kampusu. Ty mají za úkol izolovat okolní dění a vytvořit vnitřní chráněné prostředí. Mezi tyto bariery jsem nechala dorůst zahradu, takže se botanická zvěšší - vyhrzne zeleným zálivem mezi ně.

Chtěla jsem vytvořit knihovnu jejíž schema bude jednoduché - člověk si vezme z regálu knihu a jde si číst do zahrady. Tak se krajní bariery staly „zásobníky na literaturu“ a zahrada mezi nimi čítárnou.

Provozně jsem knihovnu rozdělila na knihovnu matematiky a fyziky v jednom bloku a knihovnu věd o zemi v druhém bloku. Samotné bloky nejsou nic víc než velké regály. Zde má člověk co nejrychleji najít co potřebuje a déle se tam nezdržovat.

Další fází bylo zpracovat prostor mezi bloky tak, aby mohl fungovat jako čítána a zároveň zůstal zahradou. Držela jsem se představy, že se lidé pohybují v prostoru zahrady, čtou si v korunách stromů, vybírají si pro ně příjemná zákoutí. Vždy mě odpuzují knihovny, kde si musím sednout do řady lavic a hledět někomu na záda. Snažila jsem se vytvořit prostor, kde si čtenář bude moci vybrat jestli si chce číst pod bukem nebo pod borovicí, prostor, který je rozdělen zelení a ne zdmi.

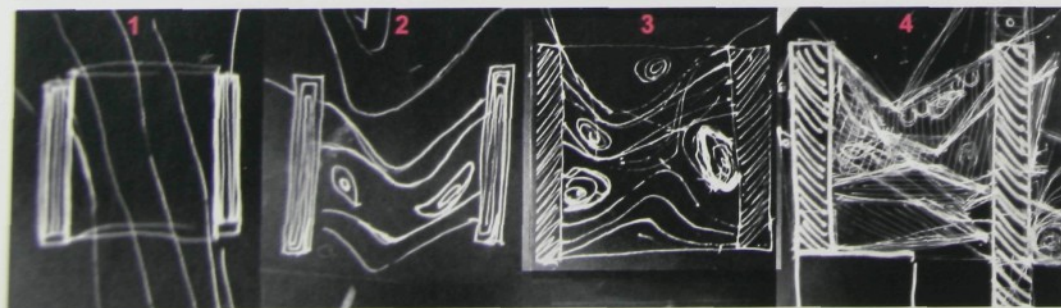
Jen pro představu příkládám úplně první skicy a modýlky různých počátečních variant:

Takto měla fungovat nejideálnější představa, že se každý v jakési baňce na pohyblivém rameni může volně pohybovat v prostoru zahrady najít si v ní nejvhodnější místo. Z této technicky neřešitelné varianty zůstal alespoň detail na fasádě.

Další variantou byl systém propletených můstků prorostlých ve všech úrovních zahrady.

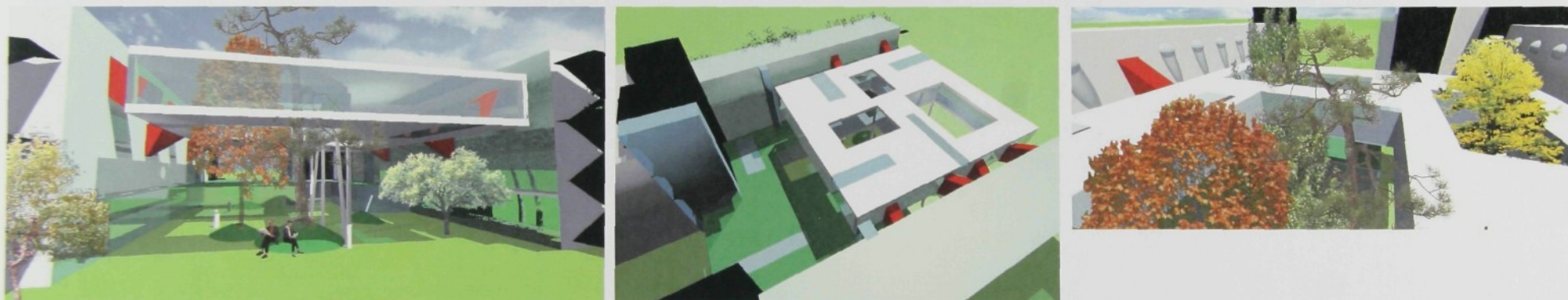

Dalším pokusem byla práce s terénem. Zkoušela jsem utvořit vnitřní prostor z teras podle vrstevnic s inverzními vrstevnicemi tvořícími atria.

Na to navazovaly modýlky různých prostorových variant: jak vytvořit vnitřní prostor, ale při tom být stále v zahradě a zahradu nezastavět, ale nechat volně prorůstat.

Chtěla jsem, aby hmota v zahradě byla jednoduchá a jasná svým záměrem, zároveň měla fungovat pro oba bloky knihoven a spojovat je. Konečnou fází se stala deska zavěšená nad zahradou. Tato deska je jako- by nastavená zahradě, aby ji zpracovala sama. Vísí v korunách stromů a nechá se jimi prorůst. Otevřený prostor čítárny tak člení vnitřní venkovní atria do intimnějších částí.

Zahrada má volně prostupovat pod hmotou desky i skrz ní a obklopovat tak čtenáře ze všech stran.

Pan docent Rezek tomu dal pracovní název „knihovna na stromě“ a doporučil mi přečíst si román od Itala Calvina Baron na stromě. Je to kniha o člověku, který se ze vzdoru rozhodl žít na stromech. Nestal se z něho plachý divoch, naopak bylo ho možno vidat, jak sedí někde na větvi a překládá Vergila. Později měl na větvích zavěšeny celé visuté knihovny.

„Zvykli jsme si vidat ho nyní s otevřenou knihou v ruce, jak obkročmo na pohodlné větvi sedí nebo se opírá o rozsochu jako o školní lavici, kalamář v dutině stromu....“

Byl to nyní pro něho svět docela jiná, svět úzkých a křivých mostů v prázdnu, suků, šupin nebo rýh brázdících kůru, světél, která svou zeleň proměňují podle toho, zda prosvitají oponou listů hustších nebo řidších, chvějících se při prvním závanu větru, nebo vzdušných, až strom se prohýbá. A zatím náš svět choulil se kdesi na dně, naše postavy byly zkreslené a my jsme zajisté nic netušili z toho, co on tam nahoře vidí.....“